

СТРАТЕГІЯ

розвитку ветеранської політики у Дрогобицькій міській територіальній громаді на період до 2030 року

I. Вступ

В умовах тривалої збройної агресії російської федерації проти України питання формування та реалізації ефективної ветеранської політики набуває особливого значення на рівні територіальних громад. Саме територіальні громади стають першим і найближчим середовищем, у якому ветерани війни, особи з інвалідністю внаслідок війни, члени їхніх сімей, а також родини загиблих (померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України стикаються з викликами переходу від військової служби до цивільного життя, соціальної адаптації, відновлення фізичного та психічного здоров'я, професійної реалізації та інтеграції у життя громади.

Дрогобицька міська територіальна громада усвідомлює свою відповідальність за формування та впровадження системної, послідовної та довгострокової політики підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей. Така політика повинна виходити за межі разових соціальних виплат або окремих заходів реагування та бути спрямованою на відновлення людського потенціалу, забезпечення гідного рівня життя, зміцнення соціальної згуртованості та створення умов для активної участі ветеранів війни у соціально-економічному, громадському та культурному розвитку громади.

Стратегія ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади до 2030 року (далі - Стратегія) визначає довгострокове бачення, стратегічні та оперативні цілі, пріоритетні напрями, інструменти та базові механізми реалізації ветеранської політики на місцевому рівні.

Стратегія реалізується у 2026 -2030 роках.

Фінансування заходів Стратегії здійснюється в межах наявних бюджетних призначень місцевого бюджету, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України.

Стратегія має рамковий характер та забезпечує узгодження місцевої ветеранської політики з державною ветеранською політикою, державними цільовими програмами та нормативно-правовою базою України, зокрема з урахуванням положень:

- Конституції України;
- Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- Закону України «Про соціальні послуги»;
- Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»;
- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- законодавства України у сфері соціального захисту населення;
- державних стратегічних документів щодо переходу військовослужбовців до мирного життя до 2030 року;
- державної Стратегії ветеранської політики на 2021–2030 роки;
- концептуальних документів щодо розвитку ветеранських просторів;
- місцевих програм соціальної та ветеранської підтримки.

Стратегія спрямована на перехід від моделі фрагментарної допомоги до моделі комплексної підтримки та підвищення спроможності ветеранів і членів їхніх сімей, із застосуванням людиноцентричного підходу, міжвідомчої координації, принципу безперервності супроводу, цифровізації сервісів та партнерства з організаціями громадянського суспільства.

II. Аналіз поточного стану справ та обґрунтування необхідності Стратегії

Поточний стан

Станом на 2026 рік у Дрогобицькій міській територіальній громаді впроваджено окремі інституційні та сервісні елементи системи ветеранської підтримки, які формують базову інфраструктуру надання

послуг ветеранам війни та членам їхніх сімей, проте потребують подальшого розвитку, координації, стандартизації та систематизації.

Зокрема, у громаді:

- створено структурний підрозділ - відділ соціально-психологічної, правової підтримки та взаємодії з захисниками, захисницями та членами їх сімей, який у межах визначених повноважень здійснює координацію та організаційний супровід надання соціальних послуг ветеранам війни, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам їхніх сімей, а також родинам загиблих (померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України;

- створено та функціонує «Єдине вікно для ветеранів війни та членів їхніх сімей», яке забезпечує інтегрований прийом звернень, інформаційну підтримку, спрощення процедур оформлення статусів і пільг через центр надання адміністративних послуг та електронні сервіси, сприяє персоналізованому підходу, міжвідомчій взаємодії та можливості подання документів в онлайн-форматі;

- створено Центр ветеранського розвитку - спеціалізований простір підтримки ветеранів і членів їхніх сімей, що забезпечує надання психологічної, соціальної, правової та реабілітаційної допомоги, впроваджує персоналізовані плани відновлення, індивідуальний супровід, групові програми підтримки та наставництво, орієнтовані на адаптацію до мирного життя, розвиток професійних навичок і залучення до громадської активності; передбачено поетапне оновлення матеріально-технічної бази та розширення спектра послуг;

- діють Простори турботи при КНП «Дрогобицька міська лікарня № 1» та КНП «Стебницька міська лікарня», які забезпечують первинний доступ ветеранів війни та членів їхніх сімей до медичних, психологічних, соціальних, правових та реабілітаційних послуг, сприяють маршрутизації пацієнтів, взаємодії з установами та органами влади, підтримують процес оформлення пільг і статусів, а також здійснюють інформаційний супровід інтеграції у громаду;

- при міському голові діє Рада ветеранів та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України - постійно діючий

колегіальний консультативно-дорадчий орган, що забезпечує представництво інтересів ветеранської спільноти, готує пропозиції до місцевих нормативно-правових актів і програм, сприяє взаємодії з інститутами громадянського суспільства;

- налагоджено співпрацю з громадськими, благодійними та міжнародними організаціями, які реалізують проекти у сфері реабілітації, психосоціальної підтримки, соціальної адаптації та інтеграції ветеранів;

- у громаді забезпечено роботу фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, що створює передумови для впровадження індивідуального супроводу та кейс-орієнтованого підходу.

Важливим позитивним аспектом є наявність системної фінансової підтримки ветеранів за кошти міського бюджету, що реалізується через місцеві програми соціального захисту. Громада забезпечує своєчасне призначення та виплату матеріальної допомоги, компенсацій і додаткових соціальних гарантій, передбачених як державним, так і місцевим рівнем.

Характерною особливістю ветеранської політики громади є оперативне реагування на виклики сьогодення, гнучке коригування програм та порядків надання допомоги відповідно до актуальних потреб ветеранів і членів їхніх сімей. Механізми підтримки поступово адаптуються до індивідуальних життєвих обставин, що посилює адресність соціальних заходів та підвищує їхню ефективність.

Водночас система потребує подальшої стандартизації процедур, посилення міжвідомчої координації та розвитку аналітичної складової з метою формування комплексної ветеранської політики на стратегічному рівні.

Водночас наявні елементи підтримки функціонують переважно як окремі сервіси та потребують об'єднання в цілісну систему комплексного супроводу із єдиними стандартами роботи, механізмами координації, обліку та оцінки результативності.

Тенденції

Передумовами для оновлення та розвитку ветеранської політики громади є:

- стале зростання потреб ветеранів у медичних, психологічних та довготривалих реабілітаційних послугах;
- збільшення кількості ветеранів війни та демобілізованих осіб, які потребують соціально-економічної інтеграції, професійної адаптації та працевлаштування;
- підвищення ролі ветеранських та сімейних ініціатив у громадському житті та місцевому самоврядуванні;
- зростання значущості ветеранського підприємництва, освітніх, культурних і соціальних програм як інструментів самореалізації та економічної активності;
- посилення запиту на безбар'єрність, цифрову доступність послуг та персоналізований супровід.

Обґрунтування необхідності Стратегії

Наявні у громаді ініціативи, сервіси та програми підтримки ветеранів, попри їх практичну значущість, не формують повністю узгодженої, довгострокової та керованої системи ветеранської політики. Фрагментарність заходів, різна відомча підпорядкованість сервісів і відсутність єдиної стратегічної рамки знижують загальну ефективність підтримки. Необхідність ухвалення цієї Стратегії зумовлена потребою у документі стратегічного рівня, який:

- забезпечить узгодження дій структурних підрозділів органів місцевого самоврядування, комунальних установ, організацій громадянського суспільства та партнерів;
- запровадить системну модель комплексного супроводу ветеранів і членів їхніх сімей, включаючи кейс-менеджмент та міжвідомчу маршрутизацію послуг;
- визначить єдині підходи, стандарти та механізми надання ветеранських послуг на місцевому рівні;

- сприятиме ефективному та прозорому використанню бюджетних і позабюджетних ресурсів;
- унормує міжсекторальну співпрацю у межах повноважень органів місцевого самоврядування;
- забезпечить інтеграцію місцевої ветеранської політики з державною політикою переходу від військової служби до цивільного життя;
- визначить рамки реалізації прав та гарантій для ветеранів і членів їхніх сімей у межах компетенції громади;
- запровадить механізми підзвітності, моніторингу та оцінки результативності заходів.

Прийняття Стратегії створює підґрунтя для переходу від набору окремих заходів підтримки до цілісної, керованої та вимірюваної системи ветеранської політики громади.

III. SWOT-аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища

SWOT-аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища застосовано як інструмент стратегічної діагностики для комплексної оцінки наявних ресурсів громади, організаційної спроможності, середовищних чинників та ризиків, що впливають на формування і реалізацію ветеранської політики.

Результати SWOT-аналізу використані як аналітична основа для визначення стратегічних пріоритетів, формування цілей та вибору інструментів реалізації Стратегії.

Сильні сторони (Strengths) включають:

- наявність інституційних механізмів роботи з ветеранами війни на рівні громади;
- створення спеціалізованих структур та сервісів підтримки;
- практичний досвід реалізації соціальних, реабілітаційних і підтримуючих ініціатив;
- активність ветеранських та громадських організацій;

- функціонування дорадчих органів;
- готовність органів місцевого самоврядування до міжвідомчої та міжсекторальної співпраці.

Слабкі сторони (Weaknesses) пов'язані з:

- фрагментарністю системи надання послуг;
- недостатнім рівнем інтегрованої координації між суб'єктами ветеранської політики;
- обмеженими кадровими ресурсами, зокрема у сфері психологічної та реабілітаційної допомоги;
- обмеженнями фінансових ресурсів;
- нерівномірною територіальною доступністю послуг для мешканців різних населених пунктів громади;
- недостатнім рівнем стандартизації процесів супроводу.

Можливості (Opportunities) визначаються:

- потенціалом залучення державних програм та субвенцій;
- можливістю отримання міжнародної технічної допомоги та грантового фінансування;
- розвитком партнерств із бізнесом та організаціями громадянського суспільства;
- зростанням суспільного запиту на підтримку ветеранів війни;
- впровадженням інноваційних підходів у сфері реабілітації, психосоціальної підтримки та цифрових сервісів;
- розвитком ветеранського підприємництва та соціальних ініціатив.

Загрози (Threats) пов'язані з:

- тривалістю воєнних дій та зростанням навантаження на систему підтримки;
- збільшенням кількості ветеранів та осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- психологічним виснаженням цільових груп та ризиками соціальної ізоляції і маргіналізації;
- загальною економічною нестабільністю;
- ризиками зниження бюджетної спроможності громад;
- складністю міжвідомчої та міжсекторальної координації;
- високими вимогами до швидкості та якості сервісного реагування.

Висновки SWOT-аналізу враховані при формуванні стратегічних цілей, визначенні інструментів реалізації та механізмів управління ризиками у межах цієї Стратегії.

IV. Проблеми, виклики та незадоволені потреби цільових груп

Комплексний аналіз соціально-економічної та гуманітарної ситуації у Дрогобицькій міській територіальній громаді свідчить про наявність низки взаємопов'язаних проблем і викликів, з якими стикаються ветерани війни, особи з інвалідністю внаслідок війни, члени їхніх сімей, а також родини загиблих (померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України.

Однією з ключових проблем залишається обмежена доступність комплексних медичних, психологічних і реабілітаційних послуг, особливо у частині довготривалої, безперервної та міждисциплінарної реабілітації. Існуючі сервіси часто мають фрагментарний характер і функціонують без належної узгодженості між установами, що ускладнює формування індивідуальних маршрутів відновлення та призводить до повторних звернень ветеранів до різних надавачів послуг без єдиної координації. Відчутною є нестача вузькопрофільних фахівців, зокрема у сфері

психічного здоров'я, психосоціальної підтримки, травмоорієнтованої допомоги та фізичної реабілітації.

Системним викликом залишається недостатній рівень організованого соціального супроводу ветеранів війни після демобілізації. Перехід від військової служби до мирного життя часто супроводжується труднощами в орієнтації у системі соціальних гарантій, адміністративних і правових процедур, отриманні статусів, пільг та послуг. Відсутність довготривалого та структурованого кейс-менеджменту, із закріпленням відповідального фахівця супроводу, знижує ефективність підтримки, ускладнює міжвідомчу взаємодію та підвищує ризик соціальної вразливості окремих категорій ветеранів.

Суттєвими залишаються проблеми професійної адаптації, зайнятості та економічної інтеграції. Частина ветеранів стикається з втратою попередньої професійної кваліфікації, обмеженнями за станом здоров'я або невідповідністю наявних компетентностей актуальним потребам місцевого ринку праці. Недостатньо розвиненими є програми перекваліфікації, кар'єрного консультування, супроводу працевлаштування, підтримки ветеранського підприємництва та системної співпраці з роботодавцями. Це ускладнює досягнення економічної самостійності, довгострокової зайнятості та професійної самореалізації ветеранів.

Окремої системної уваги потребують родини загиблих (померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України. Для цієї категорії характерними є тривалі психологічні травми, емоційне виснаження, стан невизначеності, соціальна ізольованість, а також потреба у стабільному, тривалому соціальному, психологічному та правовому супроводі. Такі родини нерідко стикаються з бюрократичними труднощами, складністю доступу до повної та зрозумілої інформації, багатоетапністю процедур та обмеженими можливостями для соціальної інтеграції і відновлення життєвої активності.

Актуальними залишаються ризики соціальної ізоляції ветеранів і членів їхніх сімей, втрати соціальних зв'язків, зниження рівня довіри до інституцій та виникнення відчуття відчуженості від життя громади. Недостатній розвиток ветеранських просторів, програм неформальної взаємодії, культурних, спортивних, освітніх та спільнотних ініціатив

обмежує можливості для взаємопідтримки, відновлення соціальних ролей та активної участі ветеранів у громадському житті.

Додатковим викликом є нерівномірна територіальна доступність послуг, бар'єри фізичної доступності об'єктів інфраструктури, транспорту та укриттів, а також недостатній рівень впровадження принципів безбар'єрності та універсального дизайну у середовищі громади, що особливо критично для ветеранів з пораненнями та інвалідністю.

Виявлені проблеми, виклики та незадоволені потреби мають комплексний, системний та міжсекторальний характер і не можуть бути вирішені окремими заходами або програмами. Вони потребують узгоджених, довгострокових, ресурсно забезпечених та інституційно закріплених рішень на рівні громади із впровадженням моделі комплексного супроводу, міжвідомчої координації та вимірюваної результативності.

Саме зазначені виклики стали підґрунтям для формування стратегічних цілей, пріоритетів та інструментів реалізації ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади.

V. Аналіз очікуваних вигод та стримуючих чинників

Реалізація Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади до 2030 року дозволить сформувати цілісну, узгоджену та інституційно спроможну систему ветеранської політики на місцевому рівні, орієнтовану насамперед на потреби людини, її життєву ситуацію та індивідуальний маршрут відновлення, а не на фрагментарне надання окремих послуг. Запровадження стратегічного та системного підходу забезпечить комплексність, послідовність, міжвідомчу узгодженість і безперервність підтримки ветеранів війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів їхніх сімей, а також родин загиблих (померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України.

Очікуваними вигодами від реалізації Стратегії є підвищення якості життя та рівня соціального захисту ветеранів війни і членів їхніх сімей, покращення показників фізичного та психічного здоров'я, розширення доступу до комплексних реабілітаційних, соціальних і психологічних

послуг, зниження рівня соціальної напруги та ризиків маргіналізації, а також формування умов для повноцінної соціальної та економічної інтеграції ветеранів у життя громади.

Реалізація стратегічних цілей Стратегії сприятиме зміцненню довіри до органів місцевого самоврядування, підвищенню прозорості та керованості процесів надання ветеранських послуг, ефективнішому використанню бюджетних і позабюджетних ресурсів, розвитку партнерств з організаціями громадянського суспільства, міжнародними та благодійними інституціями, а також залученню ветеранського потенціалу до соціально-економічного, культурного та громадського розвитку Дрогобицької міської територіальної громади.

Додатковим очікуваним ефектом є впровадження моделі комплексного супроводу та кейс-менеджменту, що дозволить зменшити дублювання функцій між установами, скоротити час проходження процедур, підвищити адресність допомоги та результативність управлінських рішень у сфері ветеранської політики.

Водночас реалізація Стратегії може супроводжуватися низкою об'єктивних і суб'єктивних стримуючих чинників та ризиків. Зокрема, до них належать обмеженість фінансових ресурсів місцевого бюджету, залежність від зовнішніх джерел фінансування, грантових і субвенційних програм, дефіцит кваліфікованих фахівців у сферах медичної, психологічної, соціальної та реабілітаційної допомоги, а також нерівномірність матеріально-технічного забезпечення установ, що надають послуги ветеранам.

Суттєвими викликами є складність міжвідомчої та міжсекторальної координації між органами місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, службами зайнятості, центрами надання адміністративних послуг та організаціями громадянського суспільства, а також потреба у чіткому розподілі повноважень, функцій і відповідальності між суб'єктами реалізації Стратегії.

На процес впровадження Стратегії можуть впливати і зовнішні соціально-економічні чинники, зокрема тривалість воєнних дій, зростання кількості отримувачів послуг, демографічні зміни, міграційні процеси,

загальна економічна нестабільність, а також можливі зміни у державній політиці та нормативно-правовому регулюванні.

З метою мінімізації зазначених ризиків та стримуючих чинників Стратегія передбачає застосування принципів гнучкого стратегічного управління, поетапної реалізації заходів, диверсифікації джерел фінансування, розвитку кадрової спроможності, впровадження міжвідомчих координаційних механізмів, регулярного моніторингу та оцінки результатів, а також можливість коригування інструментів і механізмів реалізації без зміни базових стратегічних цілей і пріоритетів документа.

VI. Бачення реалізації ветеранської політики

Баченням реалізації ветеранської політики у Дрогобицькій міській територіальній громаді є створення безпечного, доступного, безбар'єрного та інклюзивного середовища, у якому ветерани війни, особи з інвалідністю внаслідок війни та члени їхніх сімей відчують повагу, підтримку та мають реальні, практично забезпечені можливості для фізичного, психологічного й соціального відновлення, особистісного розвитку, професійної самореалізації та активної участі у житті громади.

Громада прагне утвердитися як простір гідності, партнерства та солідарності, у якому права ветеранів і членів їхніх сімей не лише формально гарантовані, а й реалізуються через доступні сервіси, узгоджені управлінські рішення та персоналізовані механізми підтримки. Система ветеранських послуг має ґрунтуватися на принципах людиноцентричності, рівного та справедливого доступу, безперервності супроводу, міжвідомчої взаємодії, прозорості та відповідальності органів місцевого самоврядування за результати прийнятих рішень.

Ветеранський досвід розглядається громадою як суспільна цінність і стратегічний ресурс розвитку, що сприяє зміцненню соціальної згуртованості, громадянської активності, культури взаємної підтримки та розвитку демократичних інститутів на місцевому рівні.

Реалізація цього бачення передбачає формування сталої, інституційно закріпленої місцевої ветеранської політики, спрямованої на

забезпечення рівних можливостей для участі ветеранів у соціально-економічному, культурному та громадському житті громади, підтримку ветеранського лідерства, розвиток ветеранських ініціатив, наставницьких практик за принципом «рівний рівному» та системне залучення ветеранів до процесів підготовки й ухвалення рішень на місцевому рівні.

Ветеранська політика громади розглядається як невід’ємна складова загальної стратегії розвитку Дрогобицької міської територіальної громади та реалізується у взаємозв’язку з державною ветеранською політикою України, із застосуванням стратегічного планування, цифрових інструментів управління, партнерських моделей взаємодії та вимірювання результативності.

VII. Стратегічні та оперативні цілі ветеранської політики

Стратегічні цілі визначають ключові напрями розвитку ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади до 2030 року та конкретизуються через систему оперативних цілей і завдань, що реалізуються органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень у взаємодії з державними органами, комунальними установами, організаціями громадянського суспільства, бізнесом та міжнародними партнерами.

Стратегічні цілі узгоджуються з державною ветеранською політикою, принципами місцевого самоврядування, людиноцентричного підходу, безбар’єрності, міжвідомчої координації, цифрової трансформації та результативності управління.

Стратегічна ціль 1

Формування системи комплексного супроводу ветеранів на основі сервісної та цифрової трансформації

Метою є створення у громаді цілісної, скоординованої та доступної системи комплексного супроводу ветеранів війни та членів їхніх сімей за принципом «єдиного маршруту послуг», із поєднанням фізичних сервісних просторів і цифрових інструментів.

Оперативні напрями:

- розвиток інституційної моделі комплексного супроводу ветеранів із чітким розподілом функцій між структурними підрозділами, комунальними установами та сервісними точками доступу;
- впровадження системи комплексного соціального та правового супроводу ветеранів та членів їх сімей як складової кейс-менеджменту із закріпленням відповідального фахівця;
- забезпечення доступу ветеранів та членів їх сімей до безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, у тому числі шляхом організації консультацій та супроводу;
- забезпечення правового супроводу ветеранів та членів їх сімей у питаннях реалізації їх прав і соціальних гарантій, зокрема щодо встановлення статусів, отримання пільг, виплат, оформлення інвалідності, вирішення земельних, житлових та майнових питань;
- забезпечення взаємодії з системою безоплатної правової допомоги, органами державної влади та іншими установами з метою ефективного захисту прав та законних інтересів ветеранів та членів їх сімей;
- проведення системної інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо прав, гарантій та можливостей, передбачених законодавством для ветеранів та членів їх сімей;
- розвиток та інтеграція цифрових сервісів ветеранської підтримки, включаючи електронний профіль ветерана, цифрові кабінети та локальні інформаційні модулі;
- забезпечення функціонування та розвитку Центру ветеранського розвитку як базового сервісного простору надання комплексних послуг;
- запровадження мобільних форматів надання послуг для мешканців віддалених населених пунктів громади;
- створення та ведення інтерактивного реєстру наявних ресурсів, послуг і можливостей громади для ветеранів та членів їх сімей;
- впровадження інструментів прозорості, відкритості та запобігання зловживанням у сфері надання ветеранських послуг;

- забезпечення міжвідомчої координації та обміну даними у межах законодавства про захист персональних даних;
- забезпечення автоматизації процесів призначення місцевих соціальних гарантій із мінімізацією повторного подання документів.

Стратегічна ціль 2

Відновлення фізичного та психологічного здоров'я та розвиток муніципальної системи реабілітації

Метою є забезпечення доступної, безперервної та міждисциплінарної системи медичної, психологічної та психосоціальної підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей.

Оперативні напрями:

- розвиток мережі медичних, психологічних і реабілітаційних послуг на рівні громади;
- впровадження індивідуальних планів відновлення та супроводу;
- розвиток психосоціальних програм адаптації після демобілізації;
- підтримка сімей ветеранів як складової реабілітаційного процесу;
- впровадження програм наставництва та взаємопідтримки за принципом «рівний рівному»;
- розвиток адаптивного спорту та фізичної активності як інструменту відновлення;
- забезпечення рівного доступу до послуг для мешканців міста і сільських населених пунктів громади;
- підвищення кваліфікації фахівців у сфері травмоорієнтованої допомоги.

Стратегічна ціль 3

Соціально-економічна інтеграція ветеранів та розвиток ветеранського підприємництва

Метою є створення умов для стійкої зайнятості, професійної реалізації та економічної самостійності ветеранів війни.

Оперативні напрями:

- розвиток системи професійної адаптації, кар'єрного консультування та перекваліфікації;
- сприяння працевлаштуванню ветеранів у співпраці з роботодавцями;
- запровадження муніципальних інструментів стимулювання зайнятості ветеранів;
- підтримка ветеранського підприємництва, самозайнятості та соціального підприємництва;
- створення програм бізнес-інкубації та консультаційної підтримки;
- формування коаліцій ресурсів громади для підтримки ветеранських економічних ініціатив;
- співфінансування адаптації робочих місць для ветеранів з інвалідністю;
- розширення доступу ветеранів до освітніх, фінансових і грантових можливостей;
- розвиток наставництва у сфері підприємництва за принципом «рівний рівному».
- впровадження програм фінансової стабілізації ветеранських домогосподарств, включаючи консультаційну підтримку з питань доступу до державних і місцевих програм підтримки, субсидій та компенсацій.

Стратегічна ціль 4

Соціальна згуртованість, культура пам'яті та формування інклюзивного середовища

Метою є формування у громаді культури поваги, вдячності та партнерства, а також створення фізично та соціально доступного середовища для ветеранів і членів їхніх сімей.

Оперативні напрями:

- розвиток програм меморіалізації та збереження пам'яті про Захисників і Захисниць України;
- підтримка ветеранських громадських ініціатив та платформ участі;
- залучення ветеранів до процесів ухвалення рішень на місцевому рівні;
- розвиток освітніх, культурних і просвітницьких програм щодо культури поваги та взаємодії з ветеранами;
- підтримка наставницьких і молодіжних програм із залученням ветеранів;
- впровадження принципів безбар'єрності та універсального дизайну в об'єктах і просторах громади;
- розвиток доступної інфраструктури та адаптація міського середовища;
- підтримка громадських платформ ветеранських ініціатив.

Досягнення стратегічних і оперативних цілей підлягає регулярному моніторингу та оцінці за визначеними показниками результативності. Перелік конкретних заходів, проєктів, строків виконання, відповідальних виконавців та джерел фінансування визначається у Плані заходів з реалізації Стратегії, що затверджується окремо та може оновлюватися без внесення змін до базового тексту Стратегії.

VIII. Система реалізації Стратегії та розподіл повноважень

Реалізація Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади здійснюється на засадах міжвідомчої координації, сервісної орієнтованості, людиноцентричного підходу, персоналізованого супроводу та недопущення дублювання функцій між суб'єктами надання послуг.

Суб'єктами реалізації Стратегії є виконавчі органи та структурні підрозділи Дрогобицької міської ради, комунальні установи та підприємства, заклади охорони здоров'я, надавачі соціальних і реабілітаційних послуг, Центр ветеранського розвитку, фахівці із супроводу ветеранів, сервісні точки доступу, організації громадянського суспільства та інші партнери, залучені до виконання заходів Стратегії у межах законодавства. Загальну координацію реалізації Стратегії, організаційно-методичний супровід та моніторинг виконання заходів здійснює структурний підрозділ Дрогобицької міської ради - Відділ соціально-психологічної, правової підтримки та взаємодії з захисниками, захисницями та членами їх сімей (далі - Відділ).

Відділ забезпечує узгодженість дій суб'єктів реалізації Стратегії та є координатором системи ветеранської політики громади.

2. Повноваження Відділу як координатора Стратегії

Відділ у межах повноважень органів місцевого самоврядування:

- координує виконання Стратегії, місцевих програм і планів заходів у сфері ветеранської політики;
- організовує міжвідомчу взаємодію та координаційні механізми співпраці;
- впроваджує єдині підходи до комплексного супроводу ветеранів і членів їхніх сімей;
- забезпечує методичний супровід та розвиток кейс-менеджменту;
- координує діяльність фахівців із супроводу ветеранів;
- забезпечує впровадження моделі «єдиного маршруту послуг»;
- узгоджує діяльність ветеранських сервісних просторів у частині відповідності цілям і принципам Стратегії;
- забезпечує інформаційно-аналітичний супровід реалізації політики з дотриманням законодавства про захист персональних даних;
- готує пропозиції до місцевих програм і нормативних рішень у сфері ветеранської політики;

- забезпечує підготовку звітності та аналітичних матеріалів;
- координує партнерську взаємодію з державними органами та донорами.

Відділ не здійснює спеціалізоване медичне, реабілітаційне чи соціальне обслуговування, а забезпечує координацію, маршрутизацію та узгодженість системи підтримки.

3. Функціональні ролі інших суб'єктів реалізації

Управління соціального захисту населення Дрогобицької міської ради забезпечує реалізацію державних і місцевих заходів соціального захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей у частині призначення і виплати допомог, компенсацій, пільг та інших соціальних гарантій відповідно до законодавства та бере участь у виконанні заходів Стратегії у межах компетенції.

Замінити на:

Управління соціального захисту населення Дрогобицької міської ради забезпечує реалізацію державних, обласних і місцевих заходів соціального захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей у частині призначення і виплати допомог, компенсацій, пільг та інших соціальних гарантій відповідно до законодавства та бере участь у виконанні заходів Стратегії у межах компетенції.

З метою формування комплексної системи підтримки Управління також:

- забезпечує ведення та аналіз соціально-економічних показників ветеранських домогосподарств;
- формує аналітичні матеріали для коригування місцевих програм підтримки;
- сприяє фінансовій стабілізації ветеранських сімей через механізми адресної підтримки;
- забезпечує інформування та безбар'єрний доступ ветеранів до діючих державних і місцевих програм соціальної підтримки.

Центр ветеранського розвитку забезпечує безпосереднє надання психологічних, соціальних, консультаційних, освітніх та адаптаційних послуг, реалізує програми підтримки й інтеграції ветеранів та функціонує як базовий сервісний простір взаємодії з ветеранською спільнотою у координації з Відділом.

Фахівці із супроводу ветеранів здійснюють індивідуальний супровід отримувачів послуг за принципом кейс-менеджменту, проводять оцінку потреб, формують індивідуальні плани супроводу та забезпечують маршрутизацію між надавачами послуг.

Заклади охорони здоров'я та реабілітаційні підрозділи забезпечують медичну, реабілітаційну та психосоціальну допомогу та здійснюють скерування до інших видів підтримки.

Центр надання адміністративних послуг та інші сервісні точки доступу забезпечують прийом і опрацювання документів, надання адміністративних послуг та доступ до електронних сервісів.

Організації громадянського суспільства та партнери можуть залучатися до реалізації заходів Стратегії, надання послуг і виконання проєктів на підставі договорів і меморандумів.

4. Принцип розмежування функцій

Розподіл повноважень у системі реалізації Стратегії ґрунтується на розмежуванні функцій координації політики, організації супроводу, безпосереднього надання послуг та громадського контролю, що забезпечує підзвітність, керованість і недопущення дублювання.

ІХ. Посилення реалізації Стратегії через організації громадянського суспільства

Організації громадянського суспільства є важливими партнерами у реалізації Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади. Їх участь сприяє підвищенню гнучкості та інноваційності сервісів, кращій відповідності заходів реальним потребам

ветеранів і членів їхніх сімей, а також зміцненню соціальної взаємодії та партнерських відносин на місцевому рівні.

Взаємодія органів місцевого самоврядування з організаціями громадянського суспільства у сфері ветеранської політики здійснюється відповідно до законодавства України, зокрема законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», інших нормативно-правових актів та рішень Дрогобицької міської ради.

Організації громадянського суспільства можуть залучатися до реалізації Стратегії на засадах партнерства, відкритості, прозорості та підзвітності у межах визначених повноважень.

Основні форми співпраці включають:

- реалізацію спільних проєктів і програм соціальної, психологічної, реабілітаційної та адаптаційної підтримки ветеранів і членів їхніх сімей;
- участь у розробленні та громадському обговоренні місцевих політик, програм і рішень у сфері ветеранської політики;
- надання експертної, консультаційної та методичної підтримки;
- делегування окремих соціальних та підтримуючих послуг у порядку та межах, визначених законодавством;
- участь у роботі дорадчих, координаційних і наглядових органів при міському голові та виконавчих органах ради;
- реалізацію програм наставництва та взаємопідтримки за принципом «рівний рівному»;
- впровадження спільних громадських, освітніх, культурних і просвітницьких ініціатив за участі ветеранів;
- участь у моніторингу якості надання послуг та громадському контролю реалізації заходів Стратегії.

Залучення організацій громадянського суспільства спрямоване на підвищення результативності заходів Стратегії, розширення спектра

послуг, посилення довіри до інституцій та забезпечення ефективного й прозорого використання ресурсів.

Органи місцевого самоврядування сприяють розвитку партнерств з організаціями громадянського суспільства, у тому числі шляхом укладення меморандумів про співпрацю, договорів про реалізацію програм і проєктів, а також підтримки ініціатив, що відповідають цілям цієї Стратегії.

X. Система моніторингу та оцінки реалізації Стратегії

Моніторинг та оцінка реалізації Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади здійснюються з метою забезпечення результативності, прозорості та керованості її виконання, своєчасного виявлення проблемних питань і коригування заходів.

Система моніторингу та оцінки ґрунтується на принципах регулярності, об'єктивності, відкритості, доказовості даних та орієнтації на досягнення практичних результатів для ветеранів війни та членів їхніх сімей.

Організацію моніторингу виконання Стратегії забезпечує Відділ соціально-психологічної, правової підтримки та взаємодії з захисниками, захисницями та членами їх сімей як координатор реалізації Стратегії, у взаємодії з іншими структурними підрозділами, установами та партнерами.

Моніторинг включає:

- аналіз виконання планів заходів з реалізації Стратегії;
- оцінку досягнення стратегічних і оперативних цілей;
- узагальнення статистичних та управлінських даних;
- збір зворотного зв'язку від ветеранів, членів їхніх сімей та надавачів послуг;
- оцінку доступності та якості сервісів;
- виявлення ризиків і факторів, що впливають на ефективність реалізації заходів.

Оцінка здійснюється із застосуванням системи ключових показників результативності, зокрема:

- кількість ветеранів та членів їхніх сімей, охоплених комплексними послугами та супроводом;
- частка звернень, за якими забезпечено повний маршрут послуг;
- рівень задоволеності отриманими послугами;
- кількість осіб, які пройшли професійну адаптацію, перекваліфікацію або працевлаштовані;
- рівень участі ветеранів у громадських, освітніх і культурних заходах;
- розвиток та доступність сервісної й реабілітаційної інфраструктури;
- обсяг залучених позабюджетних ресурсів і партнерських програм.

Оцінка результатів реалізації Стратегії проводиться щорічно. За її підсумками готується узагальнений звіт, який подається на розгляд виконавчих органів міської ради, дорадчих ветеранських органів та оприлюднюється у встановленому порядку.

Результати моніторингу та оцінки використовуються для оновлення планів заходів, уточнення пріоритетів, перерозподілу ресурсів та вдосконалення механізмів реалізації Стратегії без зміни її базових цілей і принципів.

План заходів з реалізації Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади на 2026–2030 роки

План заходів з реалізації Стратегії ветеранської політики Дрогобицької міської територіальної громади на 2026–2030 роки визначає основні напрями, інструменти та комплекси практичних дій органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів, комунальних установ і закладів, надавачів послуг, організацій громадянського суспільства та партнерів у сфері підтримки ветеранів війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів їхніх сімей, а також родин загиблих

(померлих), зниклих безвісти та полонених Захисників і Захисниць України.

Реалізація заходів здійснюється на засадах людиноцентричності, комплексності, міжвідомчої координації, сервісної доступності, персоналізованого супроводу, безбар'єрності та недопущення дублювання функцій між суб'єктами надання послуг. Заходи впроваджуються поетапно з урахуванням пріоритетності потреб, ресурсних можливостей громади та розвитку партнерств.

1. Розвиток системи комплексного супроводу та сервісної інфраструктури. У межах цього напрямку передбачається:

- розвиток та інституційне посилення Центру ветеранського розвитку як базового простору комплексної підтримки ветеранів і членів їхніх сімей;
- впровадження та масштабування системи індивідуального супроводу ветеранів за принципом кейс-менеджменту;
- розвиток мережі фахівців із супроводу ветеранів, у тому числі із застосуванням підходу «рівний - рівному»;
- формування та впровадження єдиного маршруту отримання послуг ветеранами та членами їхніх сімей;
- запровадження єдиних підходів до оцінки потреб і ведення індивідуальних планів супроводу;
- розвиток ветеранських сервісних просторів та сервісних точок доступу у населених пунктах громади;
- впровадження цифрових інструментів обліку звернень, потреб та маршрутів послуг із дотриманням законодавства про захист персональних даних;
- створення та підтримка локального цифрового модуля (платформи) обліку ветеранських послуг громади з можливістю інтеграції з державними сервісами;

- формування інтерактивного реєстру наявних ресурсів, програм і можливостей підтримки ветеранів;
- розвиток мобільних форматів надання послуг (виїзні прийоми, мобільні сервісні групи, дистанційні консультації);
- забезпечення сервісних підрозділів транспортними рішеннями для перевезення маломобільних осіб;
- впровадження механізмів зворотного зв'язку та оцінки якості послуг отримувачами;
- створення міжсекторальних механізмів координації ресурсів громади для підтримки ветеранів.

2. Відновлення фізичного та психологічного здоров'я ветеранів і членів їхніх сімей.

У межах цього напрямку передбачається:

- розвиток мережі ветеран-орієнтованих сервісів у закладах охорони здоров'я;
- посилення спроможності просторів турботи та реабілітаційних підрозділів;
- впровадження програм психосоціальної підтримки ветеранів і членів їхніх сімей, у тому числі індивідуальних, групових та сімейних форматів;
- реалізація програм раннього супроводу після демобілізації;
- розвиток програм взаємопідтримки та наставництва за принципом «рівний - рівному»;
- організація роботи мобільних мультидисциплінарних груп (психологічних, соціальних, реабілітаційних);
- розвиток програм фізичної реабілітації та адаптивного спорту;
- підтримка програм сімейного відновлення та стабілізації;

- забезпечення рівного доступу до медичних, психологічних і реабілітаційних послуг для мешканців усіх населених пунктів громади;
- проведення навчання фахівців закладів охорони здоров'я та соціальної сфери з питань ветеран-орієнтованого підходу.

3. Соціально-економічна інтеграція, зайнятість та ветеранське підприємництво.

У межах цього напрямку передбачається:

- впровадження програм професійної адаптації та перекваліфікації ветеранів;
- розвиток системи кар'єрного консультування та супроводу зайнятості;
- створення консультаційної та освітньої інфраструктури для підтримки ветеранського підприємництва;
- проведення навчальних програм з підприємництва, управління, фінансової та правової грамотності;
- впровадження місцевих механізмів підтримки самозайнятості та мікропідприємництва ветеранів;
- розвиток програм співпраці з роботодавцями щодо працевлаштування ветеранів;
- запровадження механізмів стимулювання роботодавців у межах повноважень громади;
- сприяння адаптації та облаштуванню робочих місць для ветеранів з інвалідністю;
- формування банку можливостей стажування, практики та тимчасової зайнятості;
- підтримка ветеранських кооперативних, соціальних та інноваційних ініціатив.

4. Безбар'єрність та доступність середовища.

У межах цього напрямку передбачається:

- проведення системного аудиту доступності об'єктів комунальної інфраструктури та сервісних приміщень;
- реалізація заходів із адаптації адміністративних, медичних, соціальних і культурних об'єктів;
- сприяння адаптації житлових приміщень ветеранів з інвалідністю у межах місцевих програм;
- розвиток доступності транспортних і сервісних маршрутів;
- формування та регулярне оновлення мапи безбар'єрності громади;
- врахування принципів універсального дизайну при плануванні та реконструкції об'єктів.

5. Соціальна згуртованість, участь ветеранів та культура поваги.

У межах цього напрямку передбачається:

- реалізація інформаційних та просвітницьких кампаній щодо поваги до ветеранів;
- проведення громадських, культурних, освітніх і пам'ятних заходів;
- підтримка ветеранських ініціатив і проєктів громадської активності;
- створення та розвиток громадських платформ ветеранських ініціатив;
- залучення ветеранів до консультативно-дорадчих органів та процесів ухвалення рішень;
- організація діалогових майданчиків між ветеранами, владою та громадою;

- розвиток програм національно-патріотичного виховання за участі ветеранів;
- підтримка наставницьких програм для молоді.

6. Підтримка дітей та членів сімей ветеранів.

У межах цього напрямку передбачається:

- реалізація програм підтримки дітей ветеранів у сфері освіти, розвитку та оздоровлення;
- впровадження освітніх, спортивних і культурних програм для сімей ветеранів;
- надання консультаційної та психосоціальної підтримки членам сімей;
- розвиток сімейних форматів відновлення та дозвілля;
- підтримка сімейної стійкості та відповідального батьківства.

7. Фінансове та ресурсне забезпечення заходів.

Фінансування заходів здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, державних програм і субвенцій, коштів міжнародної технічної допомоги, грантових програм, благодійних внесків, партнерських ресурсів, а також інших джерел, не заборонених законодавством України.

Конкретизація переліку заходів, строків виконання, відповідальних виконавців та обсягів фінансування визначається у щорічних та середньострокових планах реалізації Стратегії, що затверджуються у встановленому порядку. Уточнення та актуалізація заходів допускається без внесення змін до тексту Стратегії за умови збереження її стратегічних цілей і принципів.

Пропозиція додати пункт 8.

8. Соціальна профілактика та раннє виявлення ризиків

- *впровадження механізмів раннього виявлення сімей у складних життєвих обставинах;*
- *координація із службами у справах дітей;*
- *профілактика соціальної ізоляції;*
- *впровадження соціального патронажу у складних випадках.*